

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

DIREKTORAT ZA PROSTOR IN GRADITEV

Dunajska c. 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 74 00

F: 01 478 74 22

E: gp.mop@gov.si

www.mop.gov.si

Po seznamu

Številka: 4305-1/2023-2550-13

Datum: september 2023

**Zadeva: Izdelava obveznih strokovnih podlag za regionalne prostorske plane: Delavnica
31. 8. 2023 - ZABELEŽKA**

Spoštovani,

zahvaljujemo se vam za udeležbo na delavnici, ki smo jo na ministrstvu organizirali dne 31. avgusta 2023 z namenom predstavitve bistvenih ugotovitev iz osnutka Analize stanja v prostoru in osnutka Analize razvojnih potreb, ki so ju zunanji izdelovalci, Urbanistični inštitut Republike Slovenije (krajše UIRS) s sodelavci Ljubljanskega urbanističnega zavoda (krajše LUZ) ter ACER d.o.o. in Locus d.o.o. po naročilu ministrstva izdelali za vseh 12 razvojnih regij v okviru izdelave obveznih strokovnih podlag za regionalne prostorske plane (krajše obvezne SP za RPP).

Delavnice so se poleg predstavnikov resorjev (ministrstva in državne javne službe), ki morajo v postopku priprave RPP zagotoviti podatke in strokovne podlage za svoje področje pristojnosti, udeležili tudi predstavniki regionalnih razvojnih agencij, ki bodo pripravljali RPP. Seznam prisotnih je v prilogi zabeležke.

Dnevni red delavnice:

1. Predstavitve bistvenih ugotovitev iz osnutka Analize stanja v prostoru (Urbanistični inštitut Republike Slovenije)
2. Predstavitve bistvenih ugotovitev iz osnutka Analize razvojnih potreb (Urbanistični inštitut Republike Slovenije)
3. Razprava

V okviru delavnice so bile predstavljene ugotovitve s sledečih področij in pripadajočih tem:

- Locus d.o.o.: analize poselitve (policentrični razvoj središč, širša mestna območja, omrežje družbene infrastrukture, stanovanjska območja, prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, povezanost središč s sosednjimi območji – čezmejno povezovanje);
- Acer d.o.o.: analiza krajine (kmetijstvo, gozdarstvo, upravljanje voda, mineralne surovine, turizem in rekreacija v naravnem okolju, objekti za rabo OVE, območja za obrambo, poselitve, krajinska območja, ekološka povezljivost, prepoznavnost krajine);
- LUZ d.d.: analiza GJI (oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje odpadne vode, ravnanje z odpadki, oskrba z električno energijo, oskrba z zemeljskim plinom, elektronsko komunikacijsko omrežje, cestna infrastruktura, železniška infrastruktura, kolesarska infrastruktura, javni potniški promet, vodni promet, zračni promet, logistika, e-mobilnost).

S strani UIRS je bila predstavljena tudi primerjalna analiza regionalnih razvojnih programov (krajše RRP) za programsko obdobje 2021-2027.

Bistveni poudarki iz razprave:

- 1) Skladno z drugim odstavkom 78.člena ZUreP-3 morajo svoje podatke in strokovne podlage za svoje področje pristojnosti zagotoviti tudi resorji. ZUreP-3 določa, da se osnutek RPP in osnutek okoljskega poročila (v nadaljevanju OP) za RPP pripravita na strokovnih podlagah, ki jih zagotovijo tudi nosilci urejanja prostora tako, da omogočajo predstavitev razvojnih in varstvenih interesov za razvojno regijo in sosednja območja. RPP bodo narejeni na podlagi zagotovljenih gradiv vseh udeleženih. Pri izdelavi RPP bo uporabljeno gradivo in podatki, razpoložljivo ob izdelavi. Določena gradiva in podatki na strani resorjev so le v tekstualni obliki (»ni prostorizacije«), določena gradiva pa so še v pripravi in jih ne bo mogoče predložiti pravočasno. Prostorska enota za RPP je razvojna regija, ki obsega enako območje kot statistične regije.
- 2) Izpostavljena je potreba po sektorskih gradivih in podatkih o razvojnih potrebah. Večje težave je zaznati pri izdelavi Analize razvojnih potreb. Če resorji nimajo svojih razvojnih planov, RPP ne bo možno optimalno in kvalitetno izdelati. Zato je nujno, da resorji razmislijo o konkretnjših razvojnih ciljih na regionalni ravni in jih zagotovijo do začetka 2025, ko bi morali biti izdelani osnutki RPP. Resorjem je bila priprava RPP napovedana že na predhodnih delavnicah, leta 2018 in 2022. Resorji so pozvani, da posredujejo kontaktne podatke pristojnih oseb, podajo mnenje o ustreznosti obravnave tematike pri predstavitvi in zagotovijo vire ažurnih podatkov za pripravo obveznih SP.
- 3) Priprava RPP je priložnost za boljše urejanje prostora. V procesu priprave RPP bodo resorni razvojni cilji med seboj soočeni in usklajeni, zato so dobrodošla gradiva, informacije in podatki vseh resorjev, ki razmišljajo regionalno. Priprava RPP je priložnost za vzpostavitev boljšega medsektorskega sodelovanja, saj je interdisciplinarnost ključ za boljšo prostorsko načrtovanje. Regionalno razvojno planiranje in priprava RPP predstavlja koristi za razvoj posameznih resornih področij, saj bo lažja realizacija sektorskih ciljev, kot tudi za razvoj občin.
- 4) Zaradi predhodne priprave RPP bo lažja tudi priprava Državnega prostorskega načrta za posamezne prostorske ureditve državnega pomena. Priprava RPP zaradi interdisciplinarnega pristopa predstavlja bistveno razliko od do sedaj uveljavljene prakse priprave DPN, kjer se enostransko odločitev posameznega resorja usklajuje z razvojnimi cilji in varstvenimi režimi vseh ostalih resorjev.
- 5) V procesu priprave RPP je treba v čim zgodnejši fazi vključiti tudi okoljski vidik, ki mora biti vključen v obvezne SP za RPP. Obvezne SP morajo biti izdelane na način, da bodo omogočale presojo izvedbe RPP na okolje. Okoljski vidik mora biti upoštevan pri opredelitvi prednostnih območij za razvoj posameznih dejavnosti, sicer se kasneje podaljšujejo postopki celovite presoje vplivov na okolje.
- 6) Informacije, ki so jih podali udeleženi resorji za področja iz svojih pristojnosti:
 - V RPP bo v okviru družbene infrastrukture obravnavana tudi javna kulturna infrastruktura. Le-ta ni vezana le na turizem temveč tudi na zadovoljevanje potreb prebivalcev. Razpoložljivi podatki so le v tekstu, prostorizacija podatkov je pomanjkljiva, ni pripravljenega kartografskega prikaza. V pripravi je strategija za razvoj javne kulturne infrastrukture. Služba za razvoj regionalnih politik posreduje dokumentacijo, ko bo to mogoče. Predstavnica MK je izrazila interes za zbirko podatkov z opuščnim stavbnim fondom (izogib novim »trajnostnim« gradnjam), saj je predvidena vzpostavitev banke materialov za ponovno uporabo odsluženega gradbenega materiala.
 - Z RPP se lahko doseže tudi razvojne cilje na področju ohranjanja narave. Razvojni cilji ohranjanja narave in območja v Sloveniji za naravovarstveni pomen (širše od Nature 2000) so določeni v Nacionalnem programu varstva okolja. Razvojne potrebe z MGŠT vidijo v turizmu in rekreaciji na zavarovanih območjih. Na regionalni ravni je treba nujno usmerjati obisk na območjih rekreacije v naravnem okolju, v kolikor so le-ta preobremenjena. Gosteje obiskana območja bi bilo smiselno navezati na trajnostno mobilnost in javni potniški promet (krajše JPP). Podatki s področja ohranjanja narave so dostopni na ARSO; kontakt za področje ohranjanja narave je Jelena Hladnik, na ARSO pa Urša Mežan.
 - Prometno politiko bi bilo smiselno v obveznih SP za RPP obravnavati kot samostojno vsebino. Na področju prometne infrastrukture v roku 1 leta načrtujejo začetek izdelave regijskih celostnih prometnih strategij, sredstva so že zagotovljena, regionalne CPS pa ne bodo pripravljene pravočasno za obvezne SP za RPP.

- Na področju obrambe se zaznava trend, da se območja za potrebe obrambe zmanjšujejo, zlasti v naseljih. Obrambo je treba upoštevati kot območje rabe in kot varstveni režim. Zato je potrebno v SP za RPP poleg namenske rabe za potrebe obrambe upoštevati tudi območja izključne rabe ter območja nadzorovane rabe za potrebe obrambe. Področje varstva pred naravnimi nesrečami je v pristojnosti občin, na državni ravni je le štab civilne zaščite. Posredovali bodo podatke za osnovno namensko rabo prostora za regionalno raven, saj so bili dotlej razpoložljivi podatki zgolj za državno raven ter brez razvojnih teženj.
- Na področju upravljanja z vodami pomembno izhodišče predstavljajo splošne smernice, opredeljena so varstvena in ogrožena območja, manjka integralna karta poplavnih varnosti. V sodelovanju z Geološkim zavodom pripravljajo nove podatke o poplavnih območjih, z vključenimi plazljivimi in erozijsko ogroženimi območji (Geohazard). Na podlagi rezultatov hidrološko hidravličnega modeliranja bodo kot pomoč pri pripravi RPP dopolnili opozorilne karte poplav, uporabili bodo tudi satelitske podatke zadnjih poplav. Vsi podatki bodo v prihodnosti dostopni v zbirki e-vode (Atlas voda). Vodarske omilitvene ukrepe je nemogoče načrtovati na območju občine, so na medobčinski ravni, zato RPP predstavlja priložnost za bolj celovito načrtovanje. Poleg poplavnih območij je treba upoštevati tudi plazljiva, erozijsko ogrožena in vodovarstvena območja. Predlagali so opredelitev območij brez posegov, t.j. »no-go« cone, predvsem za plazljiva območja.
- Za razvoj poselitve je pomemben pogoj tudi zagotavljanje vodooskrbe. V zbirki E-vode so prikazane veljavne uredbe/dovoljenja. V okviru priprave RPP je smiselno upoštevati tudi potencialne vodne vire, čeprav ti niso zavarovani, ter določiti postopanje v navezavi nanje. V državi ne razpolagamo s celovitim podatkom o vodnih virih, temveč le s podatki o omejitvi rabe. Atlas voda ne vključuje potenciala vodnih virov.
- Na področju gozdarstva bo vlada v septembru sprejela 14 območnih načrtov. Gozdovi imajo razvojno in varstveno funkcijo, pomembne so tudi karte ekološke povezljivosti za zavarovane vrste sesalcev. V okviru CRP projekta pripravljajo karto ekološke povezljivosti, izdelana bo predvidoma v letu dni. Kljub predpisanemu ponoru ogljika je treba na ravni regije razmisliti o potencialu gozdov (lesna masa) po regijah, kot obnovljivem viru za lesno verigo. V SP za RPP je treba vključiti tudi funkcije gozdov, zato bodo sodelovali pri izboru ustreznih/relevantnih funkcij oz. podatkov za regionalno raven. RPP so priložnost za vzpostavitev lesnih verig, saj lesni centri potrebujejo veliko površin. Upoštevati je treba tudi gozdne prometnice, ki se vežejo na gozdno industrijo in služijo odprtosti gozdov. V porastu sta pohodništvo in kolesarstvo, gozdne ceste je možno uporabiti tudi za rekreacijske namene, vendar je nujno predhodno pregledati območne načrte (vključujejo posebno karto) na območni enoti. Območja zaraščanja po namenski rabi ostajajo kmetijska zemljišča zaradi kasnejšega potenciala rabe/samooskrbe (posek, pokmetovanje). Potrebno je ustrezno balansiranje med planiranjem gozda in dopuščanjem kmetijskega zemljišča. Kontakt za področje gozdarstva na Zavodu za gozdove Slovenije je Miha Marenče.
- Razvojni načrti železnic so povzeti v Resoluciji o SPRS 2050 ter Strategiji razvoja prometa do 2030. Obstaja vizija 2050+, s katero se je vlada seznanila, ni pa še sprejeta. Dostopna je na spletu, a za realizacijo le-te bi bilo potrebno ustanoviti strateško ekipo, ki bi delovala politično neodvisno. V preteklosti so bile izdelane študije različnih vrst prog (pohitritvene, konkurenčne povezave, hitre železnice itn.). Hitre železnice niso regionalna, temveč infrastruktura državnega pomena. Trenutno se lotevajo obnove obstoječih železniških koridorjev, ni načrtov novih (visoko zmogljivostnih) prog. V zasnovi je 15 DPN za prenavo regionalnih prog. Išče se ekonomsko izvedljive variante posodobitev železniškega omrežja. RPP bi lahko bili v pomoč pri načrtovanju železniških prog v prostor (upoštevanje gozdov, njiv, naselij, nivojskih prehodov, ki upočasnjujejo hitrost).
- Na področju kmetijstva se poskušajo prilagoditi na regionalno načrtovanje, a prepoznavajo pomanjkljivost v centraliziranem delovanju resorja (ni regionalnih enot). Razvojne potrebe na področju kmetijstva so utemeljene v strateškem kmetijskem načrtu (lokalna samooskrba, pospeševanje dejavnosti na območjih z omejenimi dejavniki, pomladitev v kmetijskem prostoru, ...), upoštevana so tudi trajno varovana kmetijska zemljišča (krajše TVKZ). GERK-i so orodje za spodbujanje kmetijske politike na celotnem območju Slovenije. Vhodni podatki za pripravo RPP bi morali biti razvojni, v smislu spodbujanja kmetijstva (predvsem agromelioracije; poleg namakanja in osuševanja bi bilo dobro vključiti tudi komasacije). Razpolagajo pa s podatki, ki so podrobnejši kot se

pričakuje za regionalno raven, zato je treba v pripravo RPP vključiti tudi odgovorne za razvoj podeželja, saj ta zahteva jasen cilj, ki vključuje regionalne posebnosti in potencialne za EU projekte (npr. vključevanje mladih, samooskrba z zelenjavo, ipd.).

- 7) Pri pripravi regionalnih razvojnih programov (krajše RRP) še nikoli ni prišlo do soočenja in uskladitve razvojnih ciljev posameznih resorjev. Zato je regionalni razvoj čedalje šibkejši, manj učinkovit. S pripravo RPP imamo priložnost sodelovanja resorjev, RPP bo prinesel prostorsko dimenzijo, ki je v RRP ni. V prihodnosti bi bilo smiselno izdelavi strokovnih podlag nameniti več sredstev. Namen RPP ni le izdelava prostorskega dokumenta, pač pa udejanjiti usklajen, ciljno usmerjen razvoj regij.
- 8) RPP se bo izdeloval za razvojno regijo, t.j. za območje statistične regije. SURS razpolaga z nekaterimi podatki, ki so že prilagojeni za območje teh regij. Nujen je razmislek, da tudi resorji podatke iz svoje pristojnosti prilagodijo po regijah. Problem se namreč pojavi, če se območja za katere posamezen sektor pripravlja podatke, ne skladajo z mejami statističnih regij.
- 9) Resorji in pripravljavci RPP svoje dopolnitve posredujejo v roku 14 dni od delavnice, najkasneje do 14. 9. 2023. Resorje, ki se delavnice niso udeležili, ministrstvo dodatno pisno pozove.

S prijaznimi pozdravi,

Georgi Bangiev

GENERALNI DIREKTOR DIREKTORATA
ZA PROSTOR IN GRADITEV

po pooblastilu

Damijan Uranker

Zabeležili:

Valentina Lavrenčič, Sektor za strateški prostorski razvoj

Blaž Barborič, Geodetski inštitut Slovenije

Ines Grenc, Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Priloge:

- seznam prisotnih na delavnici 31. 8. 2023;
- predstavitev ključnih ugotovitev iz Analize stanja v prostoru in Analize razvojnih potreb ter vprašanja za razpravo (Urbanistični inštitut Republike Slovenije s sodelavci)

Poslati po e-pošti:

Ministrstva:

Ministrstvo za infrastrukturo: gp.mzi@gov.si:

- Direktorat za železnice, žičnice in upravljanje prometa, Božidar Godnjavec, Boštjan Fendre: bozidar.godnjavec@gov.si, bostjan.fendre@gov.si,

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano: gp.mkgp@gov.si:

- Direktorat za kmetijstvo, Jernej Škof: jernejskof@gov.si,
- Direktorat za gozdarstvo in lovstvo, Petra Drame: petra.drame@gov.si,

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo: gp.mope@gov.si:

- Direktorat za prometno politiko, Pia Primec, Tadej Žaucer, Andraž Podvez: pia.primec@gov.si; tadej.zaucer@gov.si, andraz.podvez@gov.si;

Ministrstvo za kulturo: gp.mk@gov.si:

- Direktorat za kulturno dediščino, Helena Štih: helena.stih@gov.si;

Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj: gp.mkr@gov.si,

- Direktorat za regionalni razvoj, Sektor za načrtovanje regionalnega razvoja, mag. Lidija Breskvar Žaucer, Janez Topolšek: Lidija.Breskvar-Zaucer@gov.si; janez.topolsek@gov.si,
- Kohezijska regija Zahodna Slovenija, dr. Nataša Rojšek: natasa.rojsek@gov.si,

Ministrstvo za obrambo: glavna.pisarna@mors.si:

- Direktorat za logistiko, Sektor za gospodarjenje z nepremičninam, Rade Rot: rade.rot@mors.si;

Ministrstvo za solidarno prihodnost: gp.msp@gov.si

- Direktorat za stanovanja, Gašper Skalar: gasper.skalar@gov.si,

Ministrstvo za naravne vire in prostor: gp.mnvp@gov.si,

- Direktorat za naravo, mag. Jelena Hladnik: jelena.hladnik@gov.si,

Državne javne službe:

- **Zavod za gozdove Slovenije**, Miha Marenče: zgs.tajnistvo@zgs.si; miha.marence@zgs.si;
- **Direkcija Republike Slovenije za vode**, Petra Atelšek Cirman, Tadeja Štivan: gp.drsv@gov.si; petra.atelsek-cirman@gov.si, tadeja.stivan@gov.si,
- **Zavod za ribištvo Slovenije**, Maša Panjan: info@zzrs.si; masa.panjan@zzrs.si;
- **Nacionalni inštitut za javno zdravje**, Sonja Jeram, Andrej Uršič: info@nijz.si; sonja.jeram@nijz.si, andrej.ursic@nijz.si,
- **Direkcija za infrastrukturo**, Katja Kerkezi, Pia Tajnikar, Simona Princič: katja.kerkezi@gov.si, pia.tajnikar@gov.si, simona.princic@gov.si,

Pripravljavci Regionalnih prostorskih planov (Regionalne razvojne agencije):

- **Regionalna razvojna agencija Gorenjske, BSC**, d.o.o., Kranj, Barbara Špehar: barbara.spehar@bsc-kranj.si,
- **Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija d.o.o.**, Diana Golob Mrak, Andreja Trojar Lapanja: diana.golob-mrak@icra.si, andreja.trojar-lapanja@nova-gorica.si,
- **Razvojni center Novo mesto d.o.o.**, Nuša Hudoklin: nusa.hudoklin@rc-nm.si,
- **Regijska razvojna agencija Koroška d.o.o.**, Peter Zajc, Aleš Ruprecht: peter.zajc@rra-koroska.si, ales.ruprecht@rra-koroska.si,
- **Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije**, Urša Peršič: ursa.persic@rralur.si,
- **Regionalni razvojni center Koper**, Mojca Fabbro: mojca.fabbro@rrc-kp.si
- **Regionalna razvojna agencija za Podravje – Maribor**, Mateja Krampač, Urša Drvarič: Mateja.KRAMPAC@rra-podravje.si, ursa.drvaric@rra-podravje.si,
- **Regionalna razvojna agencija Posavje**, Danica Kramžar: danica.kramzar@rra-posavje.si,
- **Razvojna agencija Savinjske regije**, d.o.o., Renata Belej: renata.belej@rasr.si
- **Razvojni center Murska Sobota**, Aleš Škalič: ales.skalic@rcms.si

Poslati po e-pošti v vednost:

- **Urbanistični inštitut Republike Slovenije**, Igor Bizjak, direktor, Simon Koblar, Barbara Mušič, Boštjan Cotič, Jana Kozamernik, Damjana Gantar, Sabina Mujkič: info@uirs.si; igor.bizjak@uirs.si; simon.koblar@uirs.si; barbara.music@uirs.si, bostjan.cotic@uirs.si, jana.kozamernik@uirs.si, damjana.gantar@uirs.si, sabina.mujkic@uirs.si,
- **Locus d.o.o.**, Leon Kobetič, Maja Šinigoj, Nina Uršič: leon.kobetic@locus.si, maja.sinigoj@locus.si, nina.ursic@locus.si,
- **ACER d.o.o.**, Jelka Hudoklin, Irena Hočevar: jelka.hudoklin@acer.si, irena.hocevar@acer.si,
- **LUZ d.d.**, Janja Solomun: janja.solomun@luz.si,

- **Geodetski inštitut Slovenije**, Blaž Barborič, Tina Kmetec: info@gis.si; blaz.barboric@gis.si; tina.kmetec@gis.si,
- **ZaVita d.o.o.**, Sabina Cepuš: sabina.cepus@zavita.si,

Vložiti:

- Spis, tu